

KANUNİ FAİZ VE TEMERRÜT FAİZİNE İLİŞKİN KANUN

Kanun Numarası : 3095
Kabul Tarihi : 4/12/1984
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 19/12/1984 Sayı : 18610
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 24 Sayfa: 120

Kanuni faiz

Madde 1 – (Değişik : 21/4/2005 - 5335/14 md.)

Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanununa göre faiz ödenmesi gereken hallerde, miktarı sözleşme ile tespit edilmemişse bu ödeme yıllık yüzde oniki oranı üzerinden yapılır.

Bakanlar Kurulu, bu oranı aylık olarak belirlemeye, yüzde onuna kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkilidir.⁽¹⁾

Temerrüt faizi

Madde 2 – (Değişik : 15/12/1999 - 4489/2 md.) Bir miktar paranın ödenmesinde temerrüde düşen borçlu, sözleşme ile aksi kararlaştırılmadıkça, geçmiş günler için 1 inci maddede belirlenen orana göre temerrüt faizi ödemeye mecburdur.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasının önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli avanslar için uyguladığı faiz oranı, yukarıda açıklanan miktardan fazla ise, arada sözleşme olmasa bile ticari işlerde temerrüt faizi bu oran üzerinden istenebilir. Söz konusu avans faiz oranı, 30 Haziran günü önceki yılın 31 Aralık günü uygulanan avans faiz oranından beş puan veya daha çok farklı ise yılın ikinci yarısında bu oran geçerli olur.

Temerrüt faizi miktarının sözleşmede kararlaştırılmamış olduğu hallerde, akdi faiz miktarı yukarıdaki fıkralarda öngörülen miktarın üstünde ise, temerrüt faizi, akdi faiz miktarından az olamaz.

Mürekkep faiz

Madde 3 – Kanuni faiz ve temerrüt faizi hesaplanırken mürekkep faiz yürütülemez.

Bu konuya ilişkin Türk Ticaret Kanunu hükümleri saklıdır.

Diğer kanunlardaki faizler

Madde 4 – Diğer kanunların, bu Kanunda öngörülen orandan fazla temerrüt faizi ödenmesine ilişkin hükümleri saklıdır.

Yabancı para borcunda faiz

Madde 4/a – (Ek : 14/11/1990 - 3678/30 md.)

Sözleşmede daha yüksek akdi veya gecikme faizi kararlaştırılmadığı hallerde, yabancı para borcunun faizinde Devlet Bankalarının o yabancı para ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranı uygulanır.

(1) Kanuni faiz oranının, 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yıllık % 12'den % 9'a indirilmesi 19/12/2005 tarihli ve 2005/9831 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kararlaştırılmıştır.

Kaldırılan ve uygulanmayacak olan hükümler

Madde 5 – 22 Mart 1303 tarihli Murabaha Nizamnamesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanununda kanuni faiz temerrüt faizi oranlarını belirleyen hükümler uygulanmaz.

Geçici Madde 1 – (3095 sayılı Kanunun kendi numarasız geçici maddesi olup 1/2/1989 tarih ve 3520 sayılı Kanun ile madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğünden önceki ilişkilerden doğan faiz alacakları hakkında da yürürlük tarihinden itibaren bu Kanun hükümleri uygulanır.

Ancak, alacaklı ve borçlunun anlaşmaları ile bir ödeme planına bağlanan alacağın faizleri hakkında anlaşma tarihindeki kanun hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, borçlu ödeme planına uymadığı takdirde alacaklı ödeme planı ile bağlı kalmaksızın bu Kanun hükümlerine göre alacağını tahsil eder.

Geçici Madde 2 – (Ek : 15/12/1999 - 4489/3 md.)

Geçici 1 inci madde, bu Kanunun yürürlüğünden önceki ilişkilerden doğan faiz alacakları hakkında da uygulanır.

Yürürlük

Madde 6 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 7 – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

*

* *

4/12/1984 TARİH VE 3095 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER:

1 - 14/11/1990 tarih ve 3678 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun 29 ve 30 uncu maddesi hükümleri, yürürlük tarihinden önceki ilişkilerden doğan ve halen görülmekte olan yabancı para ve faiz alacaklarına ilişkin davalar hakkında uygulanmaz. Ancak, alacaklıların bu Kanuna ve Borçlar Kanununun 105 inci maddesine göre munzam zarar talep etme hakları saklıdır.

**3095 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
3520	—	10/2/1989
3678	—	23/11/1990
4489	—	1/1/2000
5335	1	27/4/2005 tarihini izleyen ay başında

**3095 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ
GÖSTERİR LİSTE**

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Yürürlükten Kaldıran Mevzuatın		
	Tarihi	Sayısı	Maddesi
- 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin 442, 445, 446 ve 540 ıncı maddeleri ile 2644 sayılı Tapu Kanununun 5 inci maddesi.	4/11/1990	3678	31